

СТАНОВИЩЕ

*От проф. д-р Цветана Стоянова, катедра „Управление“, УНСС – София
научна специалност Социално управление,*

научно направление 3.7. Администрация и управление

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор” по научна специалност „Икономика и управление” (Индустрия)

Автор на дисертационния труд: Докторант Атанасиос Леонидас Пардалис

Тема на дисертационния труд: Проблеми на контрола на строителни проекти

Основание за представяне на становището: Участие в състава на научно жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 809/08.06.2020 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград.

I. Обща оценка на кандидата

Атанасиос Пардалис е докторант в редовна форма на обучение на английски език по научната специалност „Икономика и управление /индустрия/ в катедра „Мениджмънт и маркетинг“ на Стопанския факултет при ЮЗУ “Н. Рилски”- Благоевград. Има доста богата биография, както по отношение на образователната и научна работа, така и по отношение на практически опит. Той е бакалавър по електроинженерство на университета в Ламия, Гърция, магистър по производствен мениджмънт от Open University London. Има и следдипломна квалификация по индустриален мениджмънт от университета Пирея – Гърция. Практическият опит е от заеманите ръководни позиции в различни компании и изпълняваните множество технически проекти, тяхното финансово управление и реализация.

II. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд на Атанасиос Пардалис има за предмет на изследване състоянието на контрола на строителните проекти в Гърция. Той съдържа увод, изложение в три глави и заключение и е в обем от 179 стандартни текстови страници. Използвани са 114 литературни източника. В текста са включени 16 таблици и 48 фигури. Към дисертационния труд има приложение в обем от 18 страници, което съдържа 33 таблици.

От гледна точка на качествата на труда, може да се открие добрата теоретична основа по разглеждания проблем, правилно формулираната цел и произтичащите от нея задачи.

Дисертационният труд в структурно съдържание, съответства на изискванията и критериите на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и на Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ "Неофит Рилски" за подобен вид разработки.

III. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Дисертационният труд е посветен на актуален за управленската практика проблем, а именно контрола върху строителни проекти. Явно е, че съществува необходимост от по-детайлно изследване на въпросите, свързани с контрола на строителните проекти в Гърция, както и от създаване на научно-обосновани и приложими механизми за тяхното решаване.

Трудът е с ясна логика на изложението и балансирано разпределение на текста.

Формулировките на обекта, предмета, целта, изследователската теза, изследователските подходи и методи са описани подробно **в увода**.

В първа глава са представени различни дефиниции, отнасящи се до спецификата на проекта. Установено е, че в постановките на различните учени за проектите в строителството се отчита спецификата на строителния отрасъл и дейностите, които я определят. Строителните проекти се определят като съвкупност от всички мероприятия и действия, свързани с проектирането, организацията, управлението на изпълнението и предаването на новоизградения или реконструиран, обновен строителен обект за експлоатация. Изяснена е същността на жизнения цикъл на строителните проекти. Обобщено е, че жизненият цикъл на строителните проекти отразява спецификата на

строителната дейност, като е задължително осъществяването на предпроектни проучвания и предварителна подготовка (предварителен етап), проектен етап, етап на изграждане и етап на завършване на проекта, в рамките на който той се предава за експлоатация. Специално внимание е отделено на организационните форми на изпълнение на строителните проекти. Изразено е становището, че съвременен подход е прилагането на професионален проектен мениджмънт, който води до повишаване на ефективността на базата на концентрацията отговорността, спазването на сроковете и определената стойност, използването на нови информационни технологии и математически методи за анализ.

Във **втора глава** е разкрита същността на контрола върху строителни проекти, и е направена систематизация на съдържанието на етапите на процеса на контрол. Обобщава се, че основните етапи на процеса на контрол на проекти са: проследяване; анализ и оценка на състоянието; коригиращи действия. Установено е, че за да бъде ефективна системата за контрол трябва да отговаря на определени изисквания. Констатира се, че от значение за контрола на строителни проекти е извеждането на неговите компоненти и характеристики. Към основни компоненти на контрола са отнесени: контрол на разходите; контрол на качеството/спецификациите; контрол на времето или графика. Отделено е внимание на контролната функция на ръководителя на строителния проект. Накрая на втора глава са изследвани основните аспекти на икономическия контрол. Изяснена е връзката между контрола на разходите и финансовия контрол. Подробно е изяснена спецификата на контрола на разходите.

В **трета глава** е обоснован апаратът за анализиране състоянието на контрола на строителни проекти. Предложена е и обоснована система от показатели за анализ и оценка на състоянието на контрола на строителни проекти. Изведени са и проблемите, отнасящи се до контрола на строителни проекти в строителните предприятия в Република Гърция и са предложени възможности за неговото подобряване.

В **заклучението** са обобщени постигнатите резултати, формулирани са основните изводи и насоките за бъдещи изследвания в разглежданата предметна област.

Използваната съвкупност от **подходи и методи** и систематизираните емпирични данни позволяват не само да се идентифицира състоянието на контрола на строителни проекти в Гърция, но и да се очертаят областите за неговото подобряване.

Всяка една от структурните единици на дисертационното изследване дава своя

принос за формиране на изводите, обобщенията и препоръките, които прави автора. Направеният анализ и формулираните изводи дават основание да се заключи, че дефинираната изследователска цел е постигната и основните изследователски задачи са решени.

Към дисертацията е представен **автореферат** в обем от 30 страници. В него коректно и достатъчно прецизно е отразено съдържанието на дисертационния труд. В автореферата се открояват най-важните моменти от направеното изследване. Точно са представени приносите на докторанта.

Представени са и четири публикации по дисертационния труд. Три самостоятелни и една в съавторство.

IV. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Приемам заявените от докторанта приноси на дисертационния труд, които считам че са с научно-приложен и приложен характер, а именно:

1. Че са систематизирани и обобщени теоретичните възгледи за строителния отрасъл и строителните проекти.
2. Че са изяснени основни въпроси на контрола на строителни проекти и са очертани проблеми, свързани с неговото реализиране.
3. Че е разработена методика за анализиране на контрола на строителни проекти и е предложена система за анализ и оценка на състоянието на икономическия контрол на строителни проекти.
4. Че е направено проучване, свързано с контрола на строителни проекти в строителните предприятия в Република Гърция.
5. Че на базата на проведения анализ и оценката са изведени проблемите и възможностите за подобряване на контрола на строителни проекти в строителните предприятия в Република Гърция.

Основните научно - приложни приноси са формулирани правилно и точно разкриват постигнатите резултати.

V. Критични бележки, препоръки и въпроси по дисертационния труд

Нямам критични бележки към докторанта, но имам един въпрос. От изследванията, които е правил, може ли да отговори дали има разлики между контрола на строителни проекти в Гърция и в България?

VI. Обобщена оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд на докторант Атанасиос Пардалис отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р. България, на Правилника за неговото прилагане и на Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ "Неофит Рилски".

Темата на дисертацията е актуална и се основава на значителна по обем литература, издържана методология, постигнати научни и научно-приложни резултати с приносен характер, доказана практическата приложимост на предложената методика и като цяло постигнати цели и задачи на изследването.

С написания дисертационен труд и публикациите към него докторант Атанасиос Пардалис покрива минималните национални изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Гореизложеното ми дава основание да изразя своята **положителна оценка за дисертационния труд и да предложи на членовете на уважаемото научно жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Икономика и управление“ /индустрия/, на Атанасиос Пардалис.**

28.06.2020 г.

Изготвил становището:.....

(проф. д-р Цветана Стоянова)